

داد را امضا کرد... آقای یاشار که تا بحال خیال میکرد مغلوب شده است از اینکه رقیبش این همه منفعت به او داد و زمین را برد به شک افتاد ، پیش خودش گفت :

"لابد این زمین وضع خاصی دارد که آقای احسان اینهمه پول برای آن داد و من چقدر احمق هستم که زمین را مفت فروختم..."

آقای یاشار آن شب تا صبح خوابش نبرد... بهر زحمتی بود شب را به صبح رسانید... فردا اول وقت به دفتر رقیبش رفت اول از آب و هوا و اخبار جهان و کوفت و زهر مار صحبت کرد ، بعد گفت :

- راستی زمینی را که دیروز بتو فروختم به خودم بفروش.

آقای احسان بفکر فرو رفت . او همکارش را می شناخت و میدانست که بیخودی حرف نمی زند " لابد یا قیمت زمینها یکدفعه بالا رفته و یا قیمت طلا در جهان پائین آمده " بهمین جهت پیش خودش گفت . " قیمت زیادی میگوییم تا ارزش واقعی بدستم بیاید " روی این فکر گفت :

بیست و پنجهزار لیره میفروشم ...

آقای پاشار بدون معطلی جواب داد:

— قبول است... اینهم بیست و پنج هزار لیره ماش آقای پاشار فوری پول را شمرد و قرارداد را امضا کرد.
اگر کارد به آقای احسان میزدند خونش درنمیآمد توی دلش هزار تا فحش و ناسزا به یاشار داد:

"فلان... فلان شده دیدی چطوری سر من کلاه گذاشت و زمین به این خوبی را مفت از چنگم درآورد؟"
برای اینکه بهر قیمتی شده تلافی زرنگی دوستش را بکند به دفتر او رفت و بعد از خوردن چائی و قهوه گفت:

— آقای یاشار زمینی را که از من گرفتی میفروشی؟
— چهل هزار لیره میدم.

آقای احسان فوراً پول را شمرد... آقای یاشار پشمیان و ناراضی میخواست (دبه) کند ولی جای دبه نبود... کار از کار گذشته و طبق عرف و قانون بازار مجبور بود قرارداد را امضا کند. معامله انجام شد، ولی آقای یاشار از سگ هم پشمیانتر بود. پیش خودش میگفت:

"بیخود نیس که آقای احسان این همه پول بالای

این زمین داده".

اقلا" یکبار هم نرفتم این زمین را ببینم... شاید آثار قدیمی توی آن هست. واقعا" ممکن است گنجی در این زمین باشد... بالاخره هم طاقت نیاورد به سراغ آقای احسان رفت و بعد از احوالپرسی گفت:

- زمین را میفروشی؟

- پنجاه هزار لیره دیناری کم نمیدم.

- قبول دارم اینهم پوش.

ایندفعه آقای احسان یقین کرد کلاه سرش رفته و بعد از تلاش زیادی زمین را به قیمت هشتاد هزار لیره پس گرفت. و بعد هم یاشار زمین را از احسان به مبلغ صد هزار لیره خرید. هنوز یکماه از حراج زمین نگذشته بود که قیمت آن به دویست هزار لیره رسید. سایر خریداران که از دور ناظر این معاملات بودند به هوس افتادند و یکی که از همه زرنگتر بود زمین را از آقای یاشار به مبلغ دویست و پنجاه هزار لیره خرید.

خبر معامله زمین بگوش آقای احسان رسید درحالی که از ناراحتی و عصبانیت میلرزید به دفتر یاشار رفت و گفت:

— پدر سوخته... بیشرف... چرا همچه زمینی را
 به دویست و پنجاه هزار لیره فروختی؟ تو که میخواستی
 معامله کنی چرا به بیگانه فروختی؟ ما که داشتیم باهم
 معامله میکردیم... هر دو تائی هم که استفاده خوبی
 میبردیم !!

آقای یاشار هم که از این معامله ناراضی بود جواب
 داد :

— راستش (خر) شدم... حیف زمینی بود...
 راحت میشد سیصد هزار لیره فروختش...
 آقای احسان محکم به پیشانی خود زد و گفت.
 — حق داری، سر هر دوی ما کلاه رفت... حیف
 باشد. خریت از این بالاتر نمیشه، دیگه کجا میتوونیم
 زمینی به این ارزانی گیر بیاوریم؟

www.KetabFarsi.com

مکرانی

هیچ فکر کردین ممکنه چند کلمه تلگراف بی قابلیت
 آرامش خانوادگی کسی را بهم بزند؟...
 اگر شما فکرش را هم نمی کنید، برای من این موضوع
 حقیقت پیدا کرد. توی این تلگراف هفت سطrix فقط
 دو کلمه اش مفهوم بود یکی نام "صوفیا" که نشان میدارد
 تلگراف از آنجا آمده... یکی هم اسم گیرنده تلگراف
 یعنی اسم من بیچاره...
 چند کلمه از تلگراف را برای شما می نویسم شاید
 شما از موضوع آن سر در بیاورید
 " چه... رمونس... ای... اورنه... سنکومه... "

پار... لانر... ادیت... کن... کورس... آسدکو... " "

كلمات تلگراف به زبان تركي که نبود... شبيه انگلسي هم نبود. همسایهای داشتيم که در دبيرستانها زيان فرانسه درس ميداد... تلگراف را بردم پيش و گفتم:

— دوست عزيز اين تلگراف از صوفيا آمد هميتونى ترجمهاش کني؟

علم فرانسه پس از اينکه مدتی تلگراف را وراندار کرد پرسيد:

— مطمئن هستيد اين تلگراف به زبان فرانسهاست؟

— بعله...

— از کجا فهميدی؟

— توی اين تلگراف کلمه (پار) هست... مگه "پار" فرانسه نيس؟

علم فرانسه خندید و گفت:

— مرد حسابي... توی اين تلگراف در حدود چيل پنجاه کلمه نامفهم هست، يك کلمه (پار) که دليل فرانسه بودنش نميشه.

— خيلي خوب قبول دارم... اگر فرانسه نيس پس

چه زبانی يه؟

— حتماً به زبان بلغاری يه.

— مگه شما بلغاری هم بلدین؟

— نه...

— پس چطور فهمیدین به زبان بلغاریه؟

— يه دلیل اینکه تلگراف از صوفیا آمده...

صوفیا هم پایتخت بلغارستان است پس تلگراف به زبان
بلغاری مخابره شده...

— حق با معلم زبان فرانسه بود... من متوجه نشده
بودم که بلغاری‌ها تلگرافشان را به زبان بلغاری مخابره
میکنند.

تلگراف را بدم پیش یکی از رفقاء که از مهاجرین
بلغارستان بود. او نمی‌جزی از تلگراف نفهمید و گفت:
— این تلگراف به زبان بلغاری نیست.

داشتم کلاffe می‌شدم... یعنی چه؟ این تلگراف به
زبان بلغاری نیست... فرانسه نیست... انگلیس نیست...
پس تلگرافی که از صوفیا آمده به چه زبانی ممکنه باشه؟
مهاجر بلغاری گفت:

— مگه ممکن نیست به زبان آلمانی باشه؟...

— ممکنه... بعید نیس ..

پسر مهاجر بلغاری در آلمان تحصیل کرده بود...

تلگراف را دادیم به او حوانک گفت:

— این آلمانی نیس... خیال میکنم یا ایتالیائی یه

یا اسپانیائی یه...

پرسیدم:

— از کجا فهمیدین؟

جواب داد:

— مگه نمی بینید در آخر هر کلمه یکی از حروف

صادار هس؟

پرسیدم:

— زبان بلغاری اینطور نیس؟

— نه...

بقدرتی عصبانی شده بودم که نتوانستم خودداری

کنم و فریاد کشیدم:

— ... یکنفر بلغاری که به یک ترک تلگراف میزند

غیرممکن است به زبان اسپانیولی یا ایتالیائی باشد...

آقای مهاجرزاده خیلی جدی جواب داد:

— ممکنه یارو بلغاری یه با شما شوخی کرده باشد!

تلگراف را بیکی از دارالترجمه‌ها بردم معلوم شد
اسپانیولی و ایتالیائی هم نبوده و رسماً "اعلام کردند
که این تلگراف به هیچ‌یک از زبانهای زنده دنیا نیس.
این خبر بگوش تمام دوستان و آشنايانم رسیده
و همه فهمیده بودند که چنین تلگرافی برای من رسیده
است... نمیدانم برای کمک به من بود یا میخواستند
مرا مسخره بکنند. هر روز عده‌ای از آشنايانم و حتی غریبه‌ها
که اصرار داشتند ثابت کنند آدمهای نوع پرستی هستند
به خانه‌ی من می‌آمدند و می‌گفتند:

"ممکنه تلگراف را ببینیم شاید کمکی از دستمان
بریاید!"

"متشکرم... شما چه زبانی میدانید؟"

"عربی..."

"آخمرادر یکنفر بلغاری به چه مناسبت به زبان
عربی تلگراف میزننه؟..."

"معلوم نیس... خارجی‌ها خیلی از اینکارها می‌کنن"
بعضی‌ها به زبان (فنچ) بعضی بنگالی... و... بلد
بودند اما فایده نداشت وقتی تمام زبانهای زنده دنیا
را امتحان کردیم و فهمیدیم این تلگراف به هیچ زبانی

نیس کار پیچیده‌تر شد . . .

یکنفر را که میگفتند هیجده زبان بلد است و در
دانشکده زبان تدریس میکرد و سیله یکی از دوستانه ملاقات
کردم . . . پس از اینکه چندین بار تلگراف را زیورو کرد
گفت :

— به زبان کوبائی یه . . .

پرسیدم :

— خب، چی میگه؟

جناب استاد زبانهای خارجی جواب داد:

— دیگه اینو نمیدونم چون من زبان کوبائی بلد
نیستم!

— پس از کجا فهمیدی کوبائی یه؟

— برای اینکه تلگراف با کلمه ج شروع شده و این
حروف اسم کوچک "چه گوارا" است.

گفتم :

— خیلی متشرم . . . یک بلغاری به چه مناسبت به
زبان کوبائی تلگراف زده؟!

— شما درست میفرمایید اگر یک بلغاری غیر از زبان
کوبائی زبان دیگری بلد نباشه . . . چکار میکنید؟

شبها خواب از سرم سپرید... هعش در این فکر
بودم که رمز این تلگراف را کشف کنم.
خوب شد که یکنفر استاد زبان دیگر را پیدا کردم...
جناب استاد خیلی حذی و قاطع گفت:

- این تلگراف بزبان "اسپرانتو" مخابره شده...
لابد اطلاع دارید که تمام مردم دنیا میتوانند با
این زبان با هم صحبت کنند.

این حرف را بیش از همه پسندیدم آنقدر گشتم...
تا یکنفر را که اسپرانتو میدانست پیدا کردم...
او نم وقتی تلگراف را دید گفت:
- این اسپرانتونیس.

میخواستم تلگراف را پاره کنم... بریزم دور و خودم
را راحت کنم اما باز هم گفتم:
"نکند موضوع مهمی باشه و طرف کار اسپانی با من
داره..."

بالاخره وسیله دوستان و آشنايان که مرتب از آنها
پرسو جومی کردم یکی را پیدا کردیم که به تمام زبانهای
زنده دنیا حتی لاتین قدیم (سانسکریت) که جزء زبانهای
زنده هستند آشنا بود.

او هم چندبار تلگراف را زیور کرد و گفت:

– برای ترجمه‌این تلگراف بیخود زحمت نکشین...

این جزء هیچ یک از زبانهای دنیا نیست.

– یعنی چه؟ منظورتان اینه که یک آدم بیکار پولی خرج کرده و منظورش فقط اذیت کردن من بوده.

جواب داد:

– نخیر... طرف منظور سوئی نداشته... بلکه می‌نظر من این تلگراف به رمز مخابره شده.

با حالت ترس فریاد کردم:

– خداجان... فرمودین رمزه؟

– بله... تا کلید رمز را نداشته باشد خواندن این تلگراف امکان نداره.

می‌بایستی هرچه زودتر تلگراف را بسوزانم و خاکستر شر را از بین ببرم... اما فایده نداشت یک کپیه دیگر این تلگراف در پستخانه هست... بفرض که من نسخه خودم را از بین می‌بردم نسخه دیگر وجود داشت...

تاشه از کجا معلوم است این تلگراف تا بحال بدست مقامات نیفتاده باشد. آنها کلید رمز هم دارند، حتّماً تلگراف را خوانده‌اند و بهمین زودی مرا دستگیر و زندانی

خواهند کرد.

از شدت ناراحتی و ترس عرق مثل ناودان از سرو
صورتم میریخت... توی حیاط اینطرف و آنطرف میرفتم
و نمیدانستم تکلیفم چی‌یه؟

در این موقع زنگ در حیاط بصدای درآمد... با
خودم گفتم: "ای داد بیداد... آمدن... کارم دیگه
 تمام شد..."

اما کسی که زنگ میزد از رفقای قدیم من بود...
کاغذی تویدستش گرفته و تکان میداد و فریاد میزد:
- این دیگه رذالته... مسخره بازی‌یه.

من درد خودم را فراموش کردم و با دلواپسی پرسیدم:
- چی شده؟ چه خبره؟

- میخواستی چی باشه. یک هفته قبل تلگرافی از
آنکارا من رسیده بیا ببین چی‌یه.

تلگراف را گرفتم و خواندم ولی چیزی نفهمیدم.
پارتی... دنیز... تیپور... لا... راک... عامل...
بیا... بدست بیار. به پسرت و زنت سلام برسان.
رفیقم پرسید.

- تو از این تلگراف چیزی می‌فهمی؟

جواب دادم :

— فقط فهمیدم که نوشته به پسرت و خانمت سلام
مرا برسان.

— حق داری نفهمی چون حروف تلگراف قاطی پاطی
شده... من نمیدونم این چه مسخره بازی‌یه، خسارت
مرا کی باید جبران بکنه؟

پرسیدم :

— موضوع چی‌یه؟

دوستم گفت :

— یکی از دوستان حزبی میخواسته است مرا رئیس
دفتر کل بکند. تلگرافی از من خواسته که فوراً "حرکت
کنم و به مرکز بروم..."

— خب پس چرا نرفتی؟

— کجا برم؟ منکه از تلگراف چیزی نفهمیدم...
چه میدانستم چی نوشته؟ تلگراف را به این و اون نشان
دادم... دیروز موضوع کشف شد فوری با دوستم تعاس
گرفتم معلوم شد بعلت عدم مراجعه من یکنفر دیگر را
به جای من گذاشتند...

برای تسکین دوستم گفتم :

– برادر تو لااقل بعد از پنج شش روز تلگرافت را خواندی و خیالت راحت شد... اما من هنوز هم بلا تکلیفم.

– نکنه تو را هم از حزب خواستن ؟!

– نه بابا تلگراف من از بلغارستان آمده...

رفیق گفت:

– ممکنه من تلگراف را ببینم.

تلگراف را به دوستم دادم... دو نفری نشستیم

نکرها مونو رویهم ریختیم بعد از مدتی مطالعه و بررسی معلوم شد تلگراف من به زبان فرانسوی مخابره شده منتهی چون سواد تلگرافچی زیر صفر بوده حروف آن قاطی پاطی شده است...

با جایجا کردن حروف تلگراف معنی آن روشن شد، فهمیدم مجله "نارودنا مولادز" که در صوفیا منتشر میشود برای شماره مخصوص سالگردش از من خواسته است مطلبی برایش بنویسم... بخاطر شیرینکاری که در مخابره تلگراف شده بودو ما نتوانستیم تلگراف را بخوانیم وقت گذشته بود بهمین جهت تصمیم گرفتم تلگرافی به مجله بلغاری بزنم و ضمن شرح موضوع قول بدhem برای شماره مخصوص سال آینده اش داستانی خواهم نوشت.

توى راه که به تلگرافخانه ميرفتم به اين فكر افتادم
 که ما ملت عقب مانده چه دردهائي داريم و چقدر زود
 اين مشكلات را فراموش ميکنيم . . . بعد هم بنظرم رسيد
 که مخبره اين تلگراف ممکن است چه مشكلات ديگري ایجاد
 کند . . . در اين مدت کوتاه سطح اطلاعات مامورین تلگراف
 ترک و بلغار که عوض نشده ا امكان دارد مطالب تلگراف
 مرا هم قاطي پاطي بكنند و آنچه بدست سردبير مجله
 بلغارى ميرسد موجب ناراحتی فكري او بشود .

بهمين جهت از وسط راه برگشتم و بجای مخبره
 تلگراف اين داستان را نوشتتم و برای سردبير مجله فرستادم
 که انشاء الله در شماره مخصوص سال آيندهاش چاپ خواهد
 کرد .

فهرصد راعظ

خر صدراعظم ! . . .

www.KetabFarsi.com

یکی بود . . . یکی نبود غیراز خدا هیچکس نبود
در زمانهای قدیم توی یکی از مملکت‌ها پادشاهی زندگی
میکرد که مثل تمام همکارانش آدم مستبد و دیکتاتورو
بدعنقی بود . توی دربار این پادشاه‌هم طبق رسم همه
سلاطین عده زیادی دلچک و نوازنده و خواننده وجود
داشت و شاه که همه کاری میکرد جز کارهای مخصوص
سلطنت به خوشگذرانی و تفریح و شکار بیش از امور
مملکت علاقه داشت بیشتر وقتش توی اندرون می‌گذشت .
و بمحض اینکه از اندرون بیرون می‌آمد دستور میداد
وسائل شکار را آماده کنند و بار و بنه خاص را حاضر

نمایند.

قبل از هر چیز منجم باشی را احضار میکرد و از او میپرسید:

— امروز هوا چطوره؟

منجم باشی که همیشه جواب این سؤال را حاضر توى آستین داشت جواب میداد:

— قبله عالم بسلامت باد... در زیر سایه عدالت گستر شاه جوانبخت هوای کشور همیشه خوش و آفتایی است!

چون شاه آدم شکاکی بود به حرف منجم باشی اعتماد نداشت از صدر اعظم هم این سؤال را میکرد:

— هوا امروز چطوره؟

صدراعظم پیر که تا موهای گوشش سفید شده وریش سفیدش تا روی نافش آمده بود در مقابل شاه تعظیم میکرد و جواب میداد:

— در زیر سایه شاهانه در توى مملکت و خارج مملکت از هوای سیاسی یا غیرسیاسی گرفته حتی تمام هوها! ماشاء الله روبراه و امن و امان است!

شاه شکاک این سؤال را از وزرای خودش هم میکرد

و آنها هم جواب میدادند:

– افق آسمان بخت واقبال شاه درخشان و روش
است ا خداوند سایه شما را از سر چاکران درگاه کوتاه
نفرماید... از آن هنگام که سایه وجود شاهانه دائم و
قائم به تخت سلطنت جلوس فرموده‌اند هوا همیشه
خوش و آفتایی است اخورشید جرات نمی‌کند از حضور
در خدمت روی بپوشد و ابرها و طوفان را یارای آن
نیست که بی‌اجازه در آسمان ظاهر شوند ! ! ...

شاه از این تعریف و تمجیدها قند توی دلش آب
میشد و با اینکه میدانست این گفته‌های تملق‌آمیز سرتاپا
دروغ است اما گاهی چنان تحت تاثیر فرارمی‌گرفت که
امر به خودش هم مشتبه میشد و به قدرت و نیروی مافوق
الطبیعه‌خود اعتقاد پیدا میکرد!

بهمن حجهت آن روز با اینکه هوا کمی ابری بود
شاه دستور داد وسائل شکار را آماده ساختند و مرکب
ملوکانه عازم شکارگاه گردید... عده‌ای راهدار جلوی
قافله راه افتاد و جمعی از خاصان و محافظان مخصوص
به دنبال مرکب شاه حرکت کردند.

با اینکه مامورین مخفی و فدائیان شاه از صبح روز

جاده را خلوت کرده و اجازه نمی‌دادند کسی از آن راه عبور کند معلوم نیست چطور شد مامورین یکمرد دهاتی را که با الاغش در زیر سایه یک درخت استراحت کرده بود ندیدند ...

هنگامی که موكب ملوکانه با آن سرو صدا و دنگ و فنگ به محلی که مرد دهاتی و الاغش استراحت کرده بودند رسید، مرد دهاتی بخت برگشته از جایش بلند شد و برای تماشا به کنار جاده آمد و الاغ مرد دهاتی هم از آن همه سرو صدا رم کرد و یهه و سط جاده دوید ! ! ...

چون شاه در طول زندگی طولانی خود آدم دهاتی ندیده بود و نمیدانست همچه آدم‌های زحمتکشی هم در مملکت وجود دارد وقتی مرد دهاتی را با آن لباسهای پاره و کفشهای مندرس و سر وضع ژولیده که به هیچ یک از آفریدگان خداوند شباht نداشت دید خیلی ناراحت شد و از او پرسید :

— تو کی هستی؟ جن هستی یا پری هستی؟

مرد دهاتی خیلی خونسرد و آرام جواب داد:

— نه جن هستم ... نه پریزادم ... منهم مثل تو

یک بنی‌آدم هستم ...

شاه از جسارت مرد دهاتی کثیف که جرات کرده است
گستاخانه جواب اورا بدهد. خیلی عصبانی شد و فریاد
کشید:

— خفه‌شو احمق ... تو کجا یت شبیه آدم است؟
که خودت را با من مقایسه می‌کنی؟! جlad فوری زبانش
را از حقلومش بیرون بکش!

جلادباشی که همیشه آماده انجام اوامر شاه بود
شمشیر تیزو برندۀ خود را مثل برق از غلاف بیرون‌کشید
و بطرف مرد دهاتی نگون‌بخت حمله کرد. مرد دهاتی
از ترسش قیافه عجیبی پیدا کرده بود ...
شاه که از ریخت و قیافه دهاتی خنده‌اش گرفته بود
گفت:

— صبر کن ... من یک سئوالی دارم ... اگر جواب
مرا بدھی از کشتنت صرف نظر می‌کنم ... بگو به بینم
امروز هوا چطوره؟

مرد دهاتی بدون معطلی جواب داد.
— چند لحظه دیگر باد سر سام آوری شروع می‌شود ...
طوفان گرد و خاکها را به هوا بلند می‌کند باران شدیدی

سیاره و سیل مهیبی جاری می‌شود.
شاه که از حرفهای مرد دهاتی بیشتر عصبانی شده
بود دادکشید:

— احمق مگر نمیدانی تا من اراده نکنم غیرممکن
است هوا خراب شود! چطور ممکن است وقتی شاه
میخواهد به شکار برود باران ببارد؟! زود باشید این
پدرسوخته را به دم قطر ببندید تا در شکارگاه تکلیف
او را معین کنیم ...

مامورین افسارالاغ مرد دهاتی را به دم قطرها
بستند و مرد بخت برگشته را به دم الاغ بستندو قافله
حرکت کرد ...

چیزی نگذشت که هوا یکاره منقلب شد ... رعد
و برق شدیدی آغاز گردید و پشت سرآن بار اینی سیل
آسا شروع به ریزش کرد ... در یک لحظه طوفان و سیل
همه جا را فرا گرفت و قافله را آب برد ...

شاه که بزحمت جانش را نجات داده بود وقتی وارد
کاخ شد دستور داد منجم باشی و صدراعظم و وزراء را
که به او دروغ گفته بودند از خدمت معزول و زندانی
کردند ... بعد هم مرد دهاتی را که راست گفته وسیل

و طوفان را پیش‌بینی کرده بود احضار نمود و مقام صدر
اعظمی را به او داد:

چند روزی گذشت... شاه که دوباره هوس شکاری
سرش زده بود صدراعظم را احضار کرد و پرسید:
— هوا چطوره؟!

مرد دهاتی قدیم و صدراعظم حدید اظهار بی‌اطلاعی
کرد:

— نمیدونم... منکه از غیب خبر ندارم...
شاه با تعجب پرسید:

— پس اون روز چنه جوری وضع هوا را پیش‌بینی
کردی؟

صدراعظم جدید جواب داد:

— قبله عالم به سلامت باد من اون روز به‌گوشها
و دم الاغم نگاه کردم و حرف زدم...
شاه که معنی حرفهای صدراعظم جدید را نمی‌فهمید
پرسید:

— یعنی چه گوش و دم الاغ چه ربطی به وضع هوا
داره؟

— قربان حیوانات خیلی بیشتر از آدمی‌زادمی فهمند...

خیلی چیزها را پیش‌بینی می‌کنند که ما آدمها هیچی سرمان نمی‌شه. همین خرابی‌ها را الاغ بهتر از آدم‌ها حس می‌کنند گوش‌ها شون آویزان می‌شه و دم‌شان را وسط پاشون جمع می‌کنن! ...

شاه که تازه متوجه موضوع شده بود سرش را تکان داد و گفت:

— ای دل غافل من چه اشتباه بزرگی کردم ... پس اینطور؟ هواشناس اصلی الاغ این بابا بوده؟ و صدراعظم و وزراء همه‌شون به اندازه یک الاغ شور نداشتند ... حق این است که مقام صدراعظمی را به الاغ او بدم! در این میانه حق الاغ بیچاره پایمال شده ... شاه‌فوراً مرد دهاتی را از سمت صدراعظمی معزول کرد و خر او را باین مقام و منصب مفخر ساخت!

از آن به بعد شاه با خیال راحت به شکار میرفت و مطمئن بود پیش‌بینی الاغ راست و درست است.

هر وقت هوا خوب بود عر... عر... می‌کرد و هر موقع هوا بارانی می‌شد الاغ گوشهاش را آویزان می‌کرد اگر طوفان می‌شد دمش را تکان میداد.

شاه هر وقت می‌خواست اعلام جنگ کند تا به

شکار برود باین علائم توجه می‌کرد و کارش را انجام
میداد.

* * *